

Miejsce, które przywraca pamięć. Muzeum KL Plaszow wkracza w kluczowy etap realizacji

2025-12-18

Powstający Memoriał, adaptacja zabytkowego Szarego Domu oraz wystawy stałe to elementy jednego z najważniejszych projektów dotyczących pamięci historycznej w Polsce i Europie. Inwestycja, realizowana przy współfinansowaniu Unii Europejskiej, staje się symbolem odpowiedzialnej troski o zachowanie prawdy o ofiarach niemieckiego nazistowskiego obozu pracy i koncentracyjnego Plaszow.

Misją muzeum jest upamiętnienie osób więzionych, prześladowanych i zamordowanych w niemieckim nazistowskim obozie pracy i koncentracyjnym Plaszow, funkcjonującym w latach 1942–1945. Na terenie 40 hektarów powstaje nowoczesne muzeum – przestrzeń pamięci, refleksji i edukacji skierowanej do kolejnych pokoleń.

Teren, na którym tworzona jest nowa instytucja, obejmuje grunty należące do Gminy Miejskiej Kraków, Gminy Wyznaniowej Żydowskiej oraz Skarbu Państwa. Dzięki współpracy tych trzech podmiotów możliwe stało się prowadzenie inwestycji na obszarze o szczególnym znaczeniu historycznym. Już wcześniej, dzięki inicjatywie Muzeum Krakowa, wykonano szerokie badania archeologiczne, przygotowano dokumentację historyczną i opracowano scenariusz przyszłej wystawy stałej. Te działania stworzyły fundament pod rozwój Muzeum KL Plaszow.

Dziś placówka wchodzi w najbardziej widoczny etap budowy. Najważniejszym elementem powstającego kompleksu jest Memoriał – nowy budynek muzealny, który będzie mieścił jedną z dwóch planowanych wystaw stałych. Wnętrza Memoriału zostały zaprojektowane jako przestrzeń skupienia, refleksji i rzetelnego poznawania historii obozu. Obiekt będzie pełnił też funkcję centrum obsługi zwiedzających. Od października 2024 roku trwa budowa tunelu pieszego, który połączy Memoriał z terenem właściwego obozu, tworząc symboliczny i zarazem edukacyjny szlak prowadzący przez najważniejsze miejsca pamięci.

We wnętrzach Memoriału są obecnie prowadzone prace wykończeniowe, a w kolejnych etapach planowane jest ukończenie elewacji oraz przygotowanie przestrzeni pod realizację stałej ekspozycji. Równolegle trwa proces przygotowania do konserwatorskiego remontu Szarego Domu – budynku, który podczas funkcjonowania obozu pełnił niechlubną rolę administracyjną i represyjną, a dziś stanie się drugim kluczowym elementem muzeum.

Całość przedsięwzięcia jest w dużej mierze możliwa dzięki finansowaniu ze środków europejskich. Projekt został dofinansowany kwotą ponad 44,9 mln zł ze środków Unii Europejskiej w ramach programu FENIKS – Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021–2027. Całkowita wartość inwestycji wynosi ponad 61,3 mln zł, a pozostałą część finansowania zapewniają Miasto Kraków oraz Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. To dowód na to, jak ważna jest międzynarodowa współpraca w zachowywaniu pamięci o tragediach II wojny światowej.

Realizacja Muzeum KL Plaszow to nie tylko inwestycja, to także ogromny wysiłek merytoryczny i organizacyjny. Zaangażowany w nią zespół muzealników, historyków, edukatorów i specjalistów

**Magiczny
Kraków**

pracuje nad stworzeniem miejsca, które w odpowiedzialny sposób opowie o losach tysięcy ludzi. Powstające Muzeum – Miejsce Pamięci KL Plaszow ma służyć nie tylko upamiętnieniu ofiar, ale również edukowaniu o konsekwencjach nienawiści, uprzedzeń i totalitaryzmu. Dzięki wspólnemu wysiłkowi instytucji, samorządu, państwa i społeczności międzynarodowej powstaje przestrzeń, która będzie służyć przyszłym pokoleniom jako świadectwo, przestroga i źródło wiedzy.

Muzeum – Miejsce Pamięci KL Plaszow, które działa od 1 stycznia 2021 roku powołane uchwałą Rady Miasta Krakowa, kontynuuje wieloletnie prace badawcze, edukacyjne i dokumentacyjne prowadzone wcześniej przez Muzeum Krakowa.